

**SAARE MAAKOND, SAAREMAA VALD,
PÄHKLA KÜLA, OKSTEMÄE KINNISTU
VÄLISKANALISATSIOONI
EHITUSPROJEKT**

**Töö nr 101025
Stadium: Eelprojekt**

Tellijä: Urmas Lember
Saaremaa vald, Pähkla küla,
Okstemäe kinnistu, 93874
Saare maakond
Tel. +372 52 20 467
e-mail: urmaslemb3@gmail.com

Teostaja: Helewin OÜ
Reg kood 16907860
Saaremaa vald, Kellamäe küla,
Jaani, 93723
Saare maakond
Tel. +372 53 329 360
E-mail: priidik.vapper@gmail.com

Projekteerija:

Priidik Vapper

SISUKORD

1. Sissejuhatus	3
2. Normatiivne baas, lähteandmed projekteerimisel ja ehitamisel	4
3. Aukohaskeem	5
4. Kanalisatsiooni lahendus	6
5. Tehnilised näitajad	6
6. Ehitusgeoloogilised tingimused	7
7. Ehitustööd	7
7.1 Biopuhasti paigaldus	10
7.2 Imbväljaku rajamine	11
8. Kanalisatsioonisüsteemi hooldus	12
9. Keskkonnakaitse	13
9.1 Jäätmekäitlus	13

LISAD

1. Ecolife BioC5 biopuhastite tööpõhimõte

JOONISED

1. Asendiplaan
2. Plaan ja lõiked

SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Käesoleva projektiga lahendatakse Saaremaa vald, Pähkla küla, Okstemäe kinnistu (kü 34801:004:0102) kinnistu reoveekäitlussüsteemid.

Kinnistul tekkiv reovesi juhtakse projekteeritavasse biopuhastisse Ecolife BioC5, mille kasutajate arv/vastuvõtuvõime on kuni 4 i.e või 0,6 m³ reovett ööpäevas. Biopuhastist väljuv heitvesi juhitakse reoveepumplasse ZP 150/155 ning sealt survetorustiku kaudu 3 mooduliga imbväljakusse, kus heitvesi immutatakse pinnasesse. Imbväljak tõstetakse muldesse.

Kinnistul on olemasolev, registris mittekajastuv puurkaev. Kuna tegemist on joogiveevõtuks kasutatava üksikmajapidamist teenindava kaevuga, tuleb kinni pidada 10 m raadiusega hooldusala nõudest. Puurkaevu ja imbväljaku vaheline kuja 60 m on tagatud.

Reoveesüsteemi rajamisel määratakse kuja igale reoveesüsteemi osale eraldi (va. torustik), kuja arvestatakse seadme või mahuti väliskontuurist arvates ning minimaalne kuja on raadiusega 5 m, mis rakendub ka pealt suletud biopuhastile ning ülepumplale.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määruse nr 31 31.07.2019 „Kanaliseerimise ehitamise, ehitamise ja kasutamise nõuded ning kanalisatsiooniehitise kuja täpsustatud ulatus“, võib heitvett pinnasesse juhtida kuni 10 m³ ööpäevas kaitsmata ja nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel pärast reovee bioloogilist puhastamist. Määruse kohaselt peab heitvee immutussügavus olema aastaringselt vähemalt 1,2 m ülalpool põhjavee kõrgeimat taset ning jääma 1,2 m kõrgemale aluspõhja kivimitest.

Kinnistu asub OÜ Eesti Geoloogiakeskuse poolt koostatud põhjavee kaitstuse kaardi alusel kaitsmata põhjaveega alal.

Kinnistul on elektriõhuliini ning elektrimaakaabelliini kitsendused. Käesoleva projektiga nende kaitsevööndisse reoveekäitlussüsteemi ei projekteerita.

Ehitusprojekti asendiplaani alusena on kasutatud:

1. Maa-ameti kaarti

2. Normatiivne baas, lähteandmed projekteerimisel ja ehitamisel.

Projektlahendus on teostatud alljärgnevate dokumentide alusel:

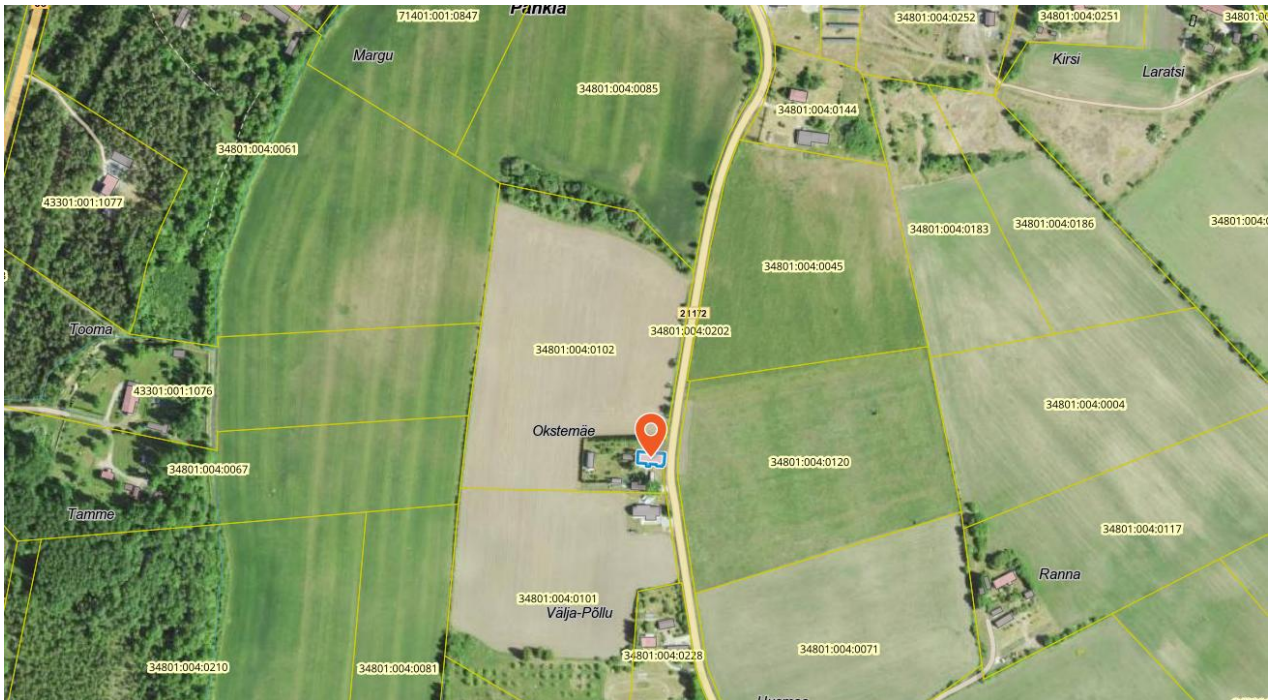
- Riigikogu poolt 11.02.2015 vastu võetud „Ehitusseadustik“
- Standard EVS 848:2021 Väliskanaliseerimisvõrk
- EV Keskkonnaministri määrus nr 31, vastu võetud 31.07.2019 „Kanaliseerimise planeerimise, ehitamise ja kasutamise nõuded ning kanalisatsiooniehitise kuju täpsustatud ulatus“
- Saaremaa Vallavalitsuse määrus nr 9, vastu võetud 04.06.2019 „Reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri Saaremaa vallas“
- Standard EVS 932:2017 Ehitusprojekt
- Standard EVS 846:2021 Hoone kanalisatsioon
- 0102-0329 ET-2 Eesti kliima teatmik ehitajatele
- RIL 77-2013 Pinnasesse ja vette paigaldatavad plasttorud. Paigaldusjuhend.

Kaevetöödel järgida teiste kommunikatsioonide valdajate poolt seatud piiranguid ning haljastusalaseid nõudeid.

Ehitustööd tuleb teostada vastavuses Eesti Vabariigis kehtivate ja kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil kehtivate seaduste ja muude õigusaktidega, samuti projektlahendusest tulenevate teiste normide ja standarditega. Käesoleva projekti teostamist puudutavate Eestis kehtivate seaduste ja õigusaktide tundmine on tööde teostaja vastutusel.

Alternatiivina projektis näidatud toodetele võib kasutada teistele standarditele vastavaid tooteid eeldusel, et nende kasutamine annab võrdväärse või parema tehnilise tulemuse. Kaevetööd tuleb kooskõlastada kõigi trassivaldajatega ja vajadusel kutsuda trassivaldaja esindaja objektile.

3. Asukohaskeem

Skeem1: Saaremaa vald, Pähkla küla, Okstemäe kinnistu asukoht.

Käesoleva projektiga käsitletav kinnistu asub Saaremaa vallas, lõunapoolses osas, Pähkla külas, Pähkla tee (tee nr 21172) ääres. Kinnistul paikneb käesoleval hetkel, EHR andmetel, 8 ehitist – elamu, 2 abihoonet, ait, kelder, pumbamaja, katusealune ning saun.

Imbväljak on projekteeritud elamust põhja poole ca 42 m kaugusele. Projekteeritav biopuhasti asub elamust põhja pool ca 12 m kaugusel. Rajatise (biopuhasti) kaitsevöönd 5 m hoonest on tagatud.

Olemasolev, registris mittekajastuv puurkaev asub elamust ca 10 m lõuna suunas. Kaevu ja imbväljaku vaheline kuja 60 m on tagatud.

Biopuhastile tagada juurdepääs transpordiga mahuti tühjendamiseks. Biopuhasti ja imbtunnelid paigaldada pinnasesse vastavalt tootjapoolsetele paigaldusjuhistele.

Kasutatud materjalid peavad vastama EU nõuetele. Kasutada ainult CE märgisega tooteid.

Paigaldus ja hooldusjuhend eraldi dokumendina projekti lisas.

4. Kanalisatsiooni lahendus

Käesoleva projektiga projekteeritud kinnistule biopuhasti Ecolife BioC5. Puhastist liigub heitvesi pumplasse ning sealt edasi juba immutamiseks mööda survekanalisatsioonitorustikku imbväljakusse (3 moodulit).

Soovituslik survekanalisatsioonitoru paigaldamissügavus on 1,2 m toru peale.

Heitvesi juhitakse imbtunnelitesse surveks biopuhastist eraldi paigaldatava pumpla (ZP 150/1550) abil. Kanalisatsiooni survetorustik on projekteeritud PE De50 PN6 torust.

Imbväljak tõstetakse muldesse. Imbtunnelid paigaldada vastavalt tootjapoolsetele juhistele. Survetorustiku otsa, imbtunnelisse, paigaldatakse voolurahustuseks PEM kolmik 50x50x50 mm.

Biopuhasti käivitada mitte enne selle mahu min. 2/3 täitumist, kui just pole tootjapoolses juhendis teisiti ette nähtud.

Biopuhasti hooldus- ja kasutusjuhend on eraldi dokumendina projekti lisas.

Biopuhasti ja/või imbväljak on lubatud asendada projektis näidatu analoogiga, tagatud peab olema puhastustulemus ning töökindlus.

5. Tehnilised näitajad

• Ehitisealune pind	~52 m ²
• Pikkus	~52 m
• Laius	~1,0 m

Paigaldatavate torude ning seadmete kogused:

• Isevoolne kanalisatsioonitorustik De110PVC	~13,0 m
• Survekanalisatsioonitorustik DE50PE	~30,0 m
• Biopuhasti Ecolife BioC5	1 tk
• Reoveepumpla ZP 150/1550	1 tk
• Imbtunnel	3 tk (moodulit)
• Käänikud ja torumuhvid	vastavalt vajadusele

6. Ehitusgeoloogilised tingimused

Käesoleva projekti raames ei ole ette nähtud geoloogiliste uuringute teostamist pinnase omaduste (veetase, filtratsioonivõime) määramiseks, mistõttu lähtutakse pinnase iseloomustamisel ümberkaudsete puurkaevude/puuraukude andmetest. Lähim keskkonnaregistris olev puurkaev PRK0012524 asub naaberkinnistul – Pähkla farm (34801:004:0085).

Tabel 1 Okstemäe KÜ piirkonnale iseloomulik geoloogiline läbilõike lähima keskkonnaregistris oleva puurangu andmetel (Pähkla küla, Pähkla farm KÜ, 34801:004:0085)

Nr	Geoloogilise läbilõike kirjeldus	Geoloogiline indeks	Kihi tüsedus, m	Kihi lamami sügavus, m	Veekihi lasuvus-sügavus, m
1	liivsavi rähaga	gQIII	2	2	
2	lõheline dolomiidistunud lubjakivi	S1rt-S2pd	23	23	
3	lõheline dolomiit	S1jg-rt	30	55	55

7. Ehitustööd

Ehitustöödel tuleb jälgida pinnase liiki, põhjavee taset, maapinna kõrgusarve ja pinnavorme samuti ehitusala reguleerivaid õigusakte ja tööohutusjuhendeid.

Ehitustöödega mõjutatav piirkond peab kogu tööperioodi vältel olema tähistatud ja vastavalt vajadusele ka valgustatud nii, et tööde teostamine ei ohustaks piirkonda läbivate või seal töid teostavate inimeste elu ja tervist ning vara.

Tööde teostaja peab arvestama kõigi projekti teostamiseks vajalike tööpiirkonna tähistamisest tulenevate kulutustega.

Liiklusvahendite juurdepääsu tõkestamine krundile või mõnele muule objektile tuleb kirjalikult kooskõlastada selle valdajaga, vajaduse korral tuleb ette näha alternatiivne juurdepääs.

Tööde teostaja vastutab ajutiste tähiste, piirete ja liiklusmärkide säilimise ning nende puudumisest tekkinud kahjude hüvitamise eest.

Biopuhasti ja imbväljaku peal ei tohi liikuda transpordivahenditega.

Transpordi ja montaaži käigus tuleb vältida biopuhastile mehaaniliste vigastuste tekitamist.

Taaskasutamiseks mõeldud pinnas eemaldatakse ja ladustatakse objektil vastavalt Tellija poolt heakskiidetud alal. Taaskasutamiseks ebasobiv pinnas, mis võib kahjustada ehituses kasutatavaid materjale, veetakse ehitusplatsilt ära Tellija poolt näidatud kohta. Kui eemaldatav pinnas sobib projektijärgseks taimestiku ja murupindade rajamiseks, siis varutakse piisav kogus mulda, mis võimaldab luua taimestiku kasvuks minimaalse kihi (150 mm). Ülejäänud sobiv pinnas tuleb viia varusse või kuhjata Tellija poolt kindlaks määratud kohtadesse. Kasvupinnast tuleb käsitleda võimalikult kuivas olekus.

Mullatööde puhul tuleb mõõtmise, liinide, kallakute, laiuse ja tasasuse puhul kinni pidada tööde ohutusnõuetest. Töövõtja kontrollib kaevamistöode ala juures toimuvat tasandamistööd, et vältida vee jooksmist kaevatud aladesse või valmistööde sektsiooni. Kaevetööde puhul tuleb järgida projekti jooniseid ja nõutud täpsusega järgida seal esitatud suundasid, pikkus-, laius ja kõrgusmõõtmekke.

Varem paigaldatud kaablite, torude seadmete ja tarindite läheduses tuleb kaevetöid teha nende omanike juhendite kohaselt.

Rajatava trassi kujad lõikumisel või rööpkulgemisel olemasolevate tehnovõrkudega või vahekaugus ehitistest ja puudest tuleb valida vastavalt EVS 843-2016 (Linnatänavad) nõuetele. Kaevetööd kooskõlastada kohaliku omavalitsusega, madalpingekaablite, elektriliinide, sidekaablite, sideliinide kaitsevööndis töötamisel tuleb kaevetööd kooskõlastada võrguvaldajatega (AS Eesti Energia, AS Telia Eesti). Kaableid peab enne ekskavaatoriga kaevamist vajalikes kohtades labidatega välja kaevama, et näha kaablite kulgemise suunda ja sügavust.

Tööde alustamine on võimalik pärast loa saamist omavalitsuse territooriumil kehtestatud alustel ja korras. Rajatise mahamärkimine peab toimuma vastavasisuliste ehitusgeodeetiliste tööde litsentsi omava isiku poolt digitaalsete mõõtevahendite abil. Otstarbekas on rajada tööpiirkonnas ajutiste reeperite ja koordineeritud punktide süsteem, mis võimaldab jooksvalt kontrollida ehitatava rajatise asukoha ja kõrguse õigsust.

Enne töödega alustamist on soovitatav fotografeerida ja fikseerida kirjalikult olemasolev ehitiste olukord ja funktsioneerimine. Tööde planeerimisel tuleb arvestada, et olemasolevad torustikud tuleb säilitada töötavatenä. Kui see mingil põhjusel ei osutu võimalikuks, tuleb nende funktsiooni täitmine tagada muude meetmetega (reo- või sademevee äravedu, joogivee juurdevedu, ümberpumpamine jm). Trassi rajamise käigus tekitatud vigastustest tuleb kirjalikult informeerida vigastatud ehitise või tehnovõrgu valdajat. Nende kasutuskõlblikkus tuleb taastada võimalikult lühikese ajaga. Tööde käigus kahjustatud ehitiste ja tehnovõrkude endisesse seisukorda viimise ja/või nende funktsioneerimise taastamiseks tehtavad kulutused tuleb kanda tööde teostajal.

Ekskavaatori kasutamine kaablite vahetus läheduses eeldab selleks kaeveetapiks sobiva kopa olemasolu.

Talvetingimustes eeldab kaablite ja torude läheduses kaevamine külmunud pinnase eelnevat sulatamist. Sulatamise meetod kooskõlastada eelnevalt trassivaldajaga. Külumisohtu korral tuleb takistada kaeviku põhja jäätumist. Külmade ilmadega takistatakse kaeviku põhja jäätumist kas sellega, et lõpuni kaevatakse vahetult enne seda, kui torud paigaldatakse või kasutatakse selleks sobivaid kaitsemeetmeid. Baaskraavid, külgakallakud ja aluskiht tuleb hoolikalt välja kaevata ning kujundada vastavalt projektis ettenähtud suundadele, tasanditele ja kallakutele. Kallakute kujundamisel tuleb olla täpne, kasutada abivahendeid, et saavutada projektijoonistes ettenähtud maapinna kõrgusmärgid ja kalded.

Paigaldatavad materjalid peavad olema varustatud nende standardile vastavust tõendava dokumentatsiooniga.

Varem kasutusel olnud materjale ei ole lubatud kasutada.

Taastamistöödega tuleb alustada koheselt pärast kanalisatsioonisüsteemi paigaldamise lõppemist. Pärast ehitustööde lõppu tuleb taastada, kui pole kokku lepitud teisiti, kõikjal ehitus- ning transpordialadel enne töövõttu valitsenud heakord, katendid ja asendada hekitaimed sama põõsaliigi istikutega. Tööpiirkond tuleb puhastada ehitusprahist, materjalidest, väljakaevatud pinnasest jms, taastades piirkonna endise välisilme ja kvaliteedi. Koristada tuleb ajutised laoplatsid.

Taastamine koosneb ehitusala planeerimisest vastavalt projektis toodud maapinna kõrgusteni ja kaevejälje silumisest, kasutades olemasolevat kasvupinnast ja materjale.

Murukatte taastamisel ja rajamisel tuleb muruseemne kulu arvestada vähemalt 25 g/m². Kasutatav muruseemne segu peab olema tallamiskindel. Muru taastamisel kasutada sõelutud murumulda, mis ei tohi sisaldada üle 20 mm suurusega kive, püsiumbrohtude juuri ja muud prahti.

Teostusjooniste koostamine

Käesoleva projektiga kavandatud ehitiste kohta tuleb koostada teostusjoonised. Mõõdistus tuleb koostada mahus, mis võimaldab ehitusjärgselt kindlaks teha kasutusse antud ehitise asukohta looduses (ka kõrguslikult).

Teostusjoonistele kantud informatsioon peab kajastama ehitist iseloomustavaid parameetreid (mõõtmed, materjal jms.).

Muud nõuded (vormistus, andmete esitus jne.) teostusjoonistele tulenevad Saaremaa vallas kehtivast korrast ja arendaja nõuetest.

7.1 Biopuhasti paigaldus

1. Kaevatakse kaevis vastavalt puhasti mõõtmetele.
2. Kaevisse põhi täidetakse 100 mm paksuse horisontaalse tihendatud kivide vaba liivakihihiga.
3. Ankurdamiseks paigaldatakse geotekstiil puhasti peale, servad keeratakse üles ja geotekstiilile paigaldatakse tagasitäide.

4. Puhasti ümbrus täita tihendatud liiva- või kruusakihtide kaupa kuni toruühendusteni.
5. Puhasteid tuleb paralleelselt tagasitäitekihtidega täita veega. See välistab puhastite hilisema vajumise ja tagab tema kohese töövalmiduse.
6. Ühenda biopuhastid vajalike torustikega ja tihenda torude ümbrus.
7. Täida kaevis kuni projektkõrguseni ja lõika väljaulatuvad tühjendustorude otsad maa tasapinnas maha.
8. Ohutusest tulenevalt ei tohi siseneda kaevikusse ilma olulise vajaduseta.

Kaevise seinte sisse vajumine võib põhjustada tõsiseid vigastusi. Tõstmise ajal on vajalik vältida äkilisi liigutusi, mahutite all ei tohi seista.

Kaevetöödel on vajalik kanda kaitsekiivrit, turvajalatseid ja korralikke tööriideid.

7.2 Imbväljaku rajamine

Puhastist väljunud heitvesi suunatakse pumppla abil, survetorustiku kaudu, imbväljakusse. Imbväljak tõstetakse muldesse. Imbtunnel peab olema paigaldatud selliselt, et selle põhi oleks pinnasevee kihist minimaalselt 1200 mm kõrgemal.

Imbväljaku tehnilised andmed:

- Pikkus: ~4 m
- Laius: ~0,8 m
- Tõstetud mulde kõrgus +0,8 m

Imbtunnel paigutatakse septikule/biopuhastile mitte lähemale kui 5 m. Survetrass paigaldada maapinnast 1200 mm alla poole. Tunneli kaevis täidetakse killustikuga (32-64 mm) vähemalt 500 mm sügavuse tunneli all. Killustik tihendatakse ning sellele asetatakse tunnelid. Selleks, et vältida pinnase tagasivoolamist imbtunnelisse, kaetakse immutustunnel geotekstiili vaibaga. Geotekstiili otste ülekate peab olema vähemalt 30 cm. Seejärel tuleb hakata kraavi tagasi täitma kihtidena. Juhul kui imbtunneli peale istutatakse muru, tuleb imbtunneli kohale asetada veekindel kangas või ca 10 cm

paksune savikiht, selleks et vältida imbtunneli kohal oleva muru kiiremat kuivamist kui ülejäänud murul.

Puhastile järgnevale tunnelsüsteemil peab olema ventilatsioon. Ventilatsiooni toru paigutatakse viimase tunnelimoodulil asuvale pesale.

- NB! Mida suurem on killustiku maht tunneli all ja külgedel, seda kauakestvam on imbväljak.

8. Kanalisatsioonisüsteemi hooldus

Reoveepuhasti hooldustöid tuleb teostada vastavalt tootjapoolsetele juhenditele.

Biopuhastist toimub liigse muda eemaldamine – selleks seisatakse 1 h enne planeeritava töö algust biopuhasti õhupuhur (vajalik aktiivmuda põhja seadmiseks). Paakautoga võetakse biopuhastist välja ca 20% biopuhasti kogumahust (imeses ainult biopuhasti põhjast). Seejärel täidetakse koheselt biopuhasti veega kuni algab väljavool imbväljakusse. Pärast seda taaskäivitada õhupuhur. Õhupuhuril ei tohi lasta seista liiga pikalt – veega täitmine ja puhuri taas käivitamine peab toimuma võimalikult kiiresti (vastasel korral aktiivmuda hävineb).

Talvel tuleb jälgida, et õhutustorud ei mattuks lume alla. Biopuhasti efektiivseks toimimiseks ei tohi kanalisatsiooni visata riidetükke, naiste hügieenitarbeid, paberrätikuid, toidujäänuseid ja muud prügi.

Samuti ei tohi kanalisatsiooni lasta õlisid, väetiseid, värve, lahusteid ja muid aineid, mis võivad mõjutada biopuhasti bioloogilise protsessi toimimist.

Lisainfot biopuhasti kohta leiab käesolevale projektile lisatud tootjapoolsest juhendist.

Omapuhasti omanikul tuleb pidada vabas vormis hoolduspäevikut, mis kajastab informatsiooni puhasti kontrolli ja hooldustööde kohta. Omapuhasti omanik peab säilitama hoolduspäeviku viimase 5 aasta jooksul tehtud kanded.

Hoolduspäevik peab sisaldama vähemalt:

- 1) reoveepuhasti hooldusnõuete täitmiseks tehtud hooldetööd, sealhulgas reoveepuhasti sõlmede vahetuse või rikete kõrvaldamise tulemused;

2) andmed reovee puhastamisel eemaldatud võreprahi, liiva ja sette ning kasutatud kemikaalide kohta;

3) andmed keskkonnakaitseloaga määratud reostusnäitajate analüüsitulemuste ja reovee mõõdetud vooluhulga kohta.

9. Keskkonnakaitse

Biopuhasti sete viiakse lähima suurema asula reoveepuhastile (nt. Kuressaare reoveepuhastusjaam).

Pärast ehitustööde lõpetamist tuleb ehitustsoonis heakord taastada. Planeerida pinnas, eemaldada ehituspraht.

Võimalikult palju tuleks säilitada kõiki looduslikke kooslusi. Ehitusel ei tohi kasutada keskkonnaohtlikke materjale ja aineid.

Jäätmekäitlus korraldatakse vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjale.

Pinnasejäätmete ladustamine või taaskasutamine väljaspool maaüksust tuleb eelnevalt registreerida Keskkonnaametis (vormistada registreerimistõend).

9.1 Jäätmekäitlus

Prügi ja jäätmed kogutakse konteinerisse.

Jäätmekäitlus korraldatakse vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjale sh ehitusjäätmete käitlemine.

Jäätmekäitlust kinnisasjal korraldab kinnisasja omanik. Jäätmete kogumisel ja hoidmisel tuleb jäätmed nende tekkekohas paigutada liikide kaupa eraldi mahutitesse või selleks ettevalmistatud kohtadesse. Kinnistul või krundil tekkivad jäätmed, mida ei saa kohapeal taaskasutada, tuleb paigutada selleks ette nähtud mahutitesse.

Ehitusjäätmel viiakse ehitusjäätmete ladustuspaika. Sorteeritavate liikide arv lähtub jäätmel taaskasutusvõimalustest. Juhul, kui ehitusjäätmel tekkekohas puudub võimalus jäätmel sorteerimiseks või see osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, võib jäätmed sorteerimiseks üle anda vastavale jäätmekäitlusettevõttele, kes teeb selle töö teenustööna. Mineraalsed ehitusjäätmel tuleb koguda konteineritesse või selleks

eraldatud territooriumile või vedada tekkekohalt ladustuspaika või anda üle jäätmekäitlusettevõttele.

Konteinerite tüübid ja kogukaal reguleeritakse ehitusjäätmete tekitaja ja jäätmekäitlusettevõtte vahelise lepinguga.

Kui ehitamise käigus tekib ehitusjäätmeid üle 10 m³, tuleb ehitise kasutusloa taotlemise dokumentidele lisada valitsuses kinnitatud ehitusjäätmete õiend ehitusjäätmete nõuetekohase käitlemise kohta.

Jäätmekava kirjeldab hoone/rajatise ehituse/lammutamise käigus tekkivate jäätmete käitlemist.

Tabel 2 Tekkivate jäätmete hinnangulised kogused ja eeldatavad käitluskohad või käitlejad.

Nr	Jäätmeliik	Eeldatav kogus	Ühik	Eeldatav käitluskoht või käitleja
1	Korduvkasutatavad ehitusmaterjalid (palgid, tellised)	-	m ³	Taaskasutatakse samal kinnistul ehitamiseks
2	Värvimata, immutamata ja lakkimata puit	-	m ³	Taaskasutatakse samal kinnistul kütteks
3	Muud puidujäätmed	-	m ³	Kudjape jäätmejaam
4	Papp ja paber	0,2	m ³	OÜ Sikassaare Vanametall
5	Mustmetall	-	m ³	OÜ Sikassaare Vanametall
6	Värviline metall	-	m ³	OÜ Sikassaare Vanametall
7	Mineraalsed jäätmed (kivid, krohv, betoon, tellised)	-	tonn	AS Level
8	Kipsipõhised ehitusmaterjalid	-	-	Eeldatavasti objektile ei teki
9	Klaas	-	m ³	AS Level
10	Eterniit ja muud asbesti sisaldavad ehitusjäätmed	-	m ³	Kudjape jäätmejaam
11	Plast	0,1	m ³	Kudjape jäätmejaam
12	Pakendid	0,2	m ³	OÜ Sikassaare Vanametall
13	Ohtlikud jäätmed (värvid, lakid, lahustid, liimid,	0,1	tonn	Kudjape jäätmejaam

	vaigud, tõrvapapp)			
14	Muu ehitus- ja lammutussegapraht	0,2	tonn	Kudjape jäätmejaam
15	Prügi (segaolmejäätmed)	0,2	tonn	Kudjape jäätmejaam

Tabel 3 Pinnasetööde mahtude hinnangulised kogused ja eeldatavad käitluskohad või käitlejad

Nr	Pinnase liik	Eeldatav kogus	Ühik	Eeldatav käitluskoht või käitleja
1	Kasvupinnas	-	m ³	Kasutatakse samal kinnistul haljastamiseks
2	Kivid ja pinnas	10	m ³	Taaskasutatakse samal kinnistul maa-ala korrastamiseks
3	Saastunud pinnas	-	-	Eeldatavasti objektile ei teki

Juhised ehitajale

- Ehitusobjektile tekkivad jäätmed sorteeritakse kohapeal liikide kaupa vastavalt jäätmekavale ja paigutatakse eraldi konteineritesse mahuga 0,24 – 10 m³, mis on vastavalt tähistatud. Pinnas ja kaevis paigutatakse eraldi hunnikutesse.
- Ohtlike ehitusjäätmete kogumiseks kasutatavad mahutid märgistatakse ja lukustatakse/tagatakse nende valve.
- Ehitusjäätmeid võib üle anda vedamiseks, kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks ainult isikule, kellel on asjakohane jäätmeluba või kes on ehitusjäätmete kiitlejana registreeritud. Ohtlike ehitusjäätmete üleandmisel peab jäätmevaldaja kontrollima, et isikul, kellele jäätmed üle antakse, on lisaks jäätmeloale ka ohtlike jäätmete käitluslitsents.
Lubade ja litsentside olemasolu saab kontrollida keskkonnalubade infosüsteemist. Jäätmete üleandmisel vormistatakse seda tõendav dokument.
- Pinnase ladustamisel väljaspool kinnistut tuleb taotleda Keskkonnaametilt registreerimistõend.
- Kui pinnas kaevatakse välja kaevetööde käigus looduslikust olekust, st tekib kaevis, on võimalik seda kasutada vastavalt maapõueseaduse §-le 60. Kaevise võõrandamine või selle väljaspool kinnisasja kasutamine on lubatud ainult Keskkonnaameti nõusolekul.

- Puidujäätmeid võib põletada/kasutada kütteks vaid juhul, kui need pole värvitud, lakitud ega immutatud.
- Asbestitööde tegemisel tuleb järgida keskkonnaministri määrust asbesti sisaldavate jäätmete käitlusnõuete kohta.
- Tööde käigus avastatud reostusnähtudega pinnas viiakse erikäitlusse. Reostuse avastamisest teavitada Saaremaa Vallavalitsust.
- Muus osas tuleb jäätmete nõuetekohasel käitlemisel lähtuda Saaremaa valla jäätmehoolduseeskirjast ja jäätmeseadusest.
- Pärast ehitustööde/lammutustööde lõppemist esitada Saaremaa Vallavalitsusele kooskõlastamiseks ehitusjäätmete õiend.
- Vajadusel esitatakse lisaks jäätmete üleandmisel vormistatud dokumendid.
- Ehitusjäätmete nõuetekohase käitlemise eest vastutab ehitise omanik/valdaja/ehituse peatöövõtja (kellega sõlmitakse eelnevalt vastav kokkulepe).

Koostas: Priidik Vapper